

XLVI MIĘDZYSZKOLNY TURNIEJ FIZYCZNY
dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych
w roku szkolnym 2003/2004

TEST

1. Przedstawiony na rysunku układ porusza się z prędkością 5 m/s w chwili $t = 0$ s. Jaki musi być współczynnik tarcia, aby w chwili $t = 2$ s prędkość układu była taka sama?
  - A. $\frac{m_2}{m_1}$;
  - B. $\frac{m_1}{m_2}$;
  - C. $\frac{1}{3}m_1m_2$;
  - D. $2m_1m_2$.

2. Kulki o różnych masach naładowane różnoimienne i umieszczone w próżni zbliżają się do siebie
  - A. ruchem jednostajnym;
  - B. ruchem jednostajnie przyspieszonym;
  - C. ruchem niejednostajnie przyspieszonym;
  - D. rodzaj ruchu zależy od stosunku mas.

3. Strzała z łuku została wypuszczona poziomo dokładnie w kierunku zawieszonoego w odległości kilkunastu metrów jabłka. Dokładnie w chwili wypuszczenia strzały nić, na której wisiało jabłko została przecięta. Zaniedbując opory powietrza strzała:
  - A. przejdzie nad jabłkiem;
  - B. przejdzie pod jabłkiem;
  - C. trafi w jabłko;
  - D. trafi lub nie w zależności od prędkości.

4. Na idealnie gładkim gwoździu chcemy zawiesić pręt, do którego końców przywiązano wiotką, cienką, nieważką i nierozciągliwą nitkę. Czy pręt można zawiesić w położeniu równowagi trwałej w sposób pokazany na rysunku?
  - A. Tak.
  - B. Nie.
  - C. Zależy od długości pręta.
  - D. Zależy od długości nitki.

5. Dwie rurki kapilarne o różnych średnicach zanurzone w wodzie na dwa różne sposoby przedstawione na rysunku. Jakie są wzajemne relacje (jakościowo) wielkości h_A, h_B oraz H_A, H_B ?
- $h_A > h_B, H_B > H_A$.
  - $h_A = h_B, H_B = H_A$.
  - $h_A < h_B, H_B = H_A$.
  - $h_A = h_B, H_B > H_A$.
6. Długi, cienki, jednorodny pręt wisi na zaczepie przegubowym w sposób pokazany na rysunku. Czy długość części zanurzonej zmieni się (i jak) jeżeli zmniejszymy h ?
- Nie zmieni się.
  - Zmniejszy się.
  - Zwiększy się.
  - Zależy od rodzaju materiału.
7. Na rysunku są przedstawione trzy układy w równowadze. Na rysunkach a) i b) odważniki są przyklejone do szalek, a na rysunku c) zawieszono na niciach. Po wychyleniu ze stanu równowagi układ powróci do niego na rysunku
- a);
  - b);
  - c);
  - na każdym rysunku.
8. Gdyby Ziemia oprócz jednego Księżyca miała jeszcze drugi taki sam księżyc poruszający się dokładnie po przeciwnej stronie Ziemi niż pierwszy, to liczba przyływów morskich w ciągu doby byłaby:
- dwa razy mniejsza niż obecnie;
  - taka sama, jak obecnie;
  - dwa razy większa;
  - cztery razy większa.
9. Dwie identyczne szklanki są napełnione wodą po sam brzeg i przykryte. Temperatura wody w pierwszej szklance wynosi 10°C , a w drugiej 90° . Temperatura otoczenia wynosi 0° . Szklanki znajdują się z dala od innych przedmiotów i z dala od siebie. W której szklance temperatura wody względem otoczenia szybciej zmniejszy się do połowy pierwotnej wartości?
- W pierwszej.
  - W obu szklankach po tym samym czasie.
  - W drugiej.
  - Zależy od pojemności szklanek.

10. Niech stożek o wysokości h i masie m szczelnie przylega do dna zbiornika wypełnionego do wysokości H ($H > h$) cieczą o gęstości mniejszej niż gęstość stożka. Wypadkowa siła F , z jaką stożek naciska na dno ma wartość:
- A. mniejszą od mg ;   B. równą mg ;
C. większą od mg ;   D. zależy od lepkości cieczy.
11. Podczas pompowania koła samochodowego trzeba wykonać 100 ruchów pomką, by nadwyżka ciśnienia wewnątrz koła wzrosła od 1 do 1,5 at (1 ruch odpowiada wtłoczeniu do koła całej zawartości powietrza wypełniającego pompkę). Ile ruchów pomką trzeba jeszcze wykonać, by ciśnienie w kole wzrosło o następne 0,5 at, tzn. od 1,5 do 2 at. Przyjmujemy, że powyżej 1 at objętość koła już nie wzrasta, zaś temperatura wewnątrz i na zewnątrz koła jest ustalona.
- A. 50;   B. 100;   C. 150;   D. 200.
12. Gaz doskonały o początkowej objętości V_1 poddano przemianie a) izotermicznej, b) adiabatycznej, c) izobarycznej, w wyniku czego jego objętość końcowa wyniosła $V_2 > V_1$. W którym z wymienionych trzech przypadków gaz wykonał najmniejszą pracę?
- A. a);   B. b);   C. c);   D. w każdym przypadku taką samą.
13. W cylindrycznej, szklanej rurce stojącej pionowo znajduje się słupek rtęci, którego opór elektryczny mierzony między dolną i górną powierzchnią wynosi $R = 5 \Omega$. Ta sama ilość rtęci przelana do rurki, której pole powierzchni przekroju poprzecznego jest dwa razy mniejsze, ma opór elektryczny między dolną i górną powierzchnią równy:
- A. 5Ω ;   B. 10Ω ;   C. 15Ω ;   D. 20Ω .
14. Mała kulka naładowana elektrycznie zawieszona na długiej, nieprzewodzącej i nieważkiej nici wykonuje w polu grawitacyjnym małe drgania o okresie T_0 . W pewnej odległości od kulki umieszczono pod nią, uziemioną, dużą płytę idealnie przewodzącą. Okres drgań kulki w obecności tej płyty jest:
- A. większy od T_0 ;   B. równy T_0 ;   C. mniejszy od T_0 ;
D. zależy od odległości kulki od płyty.

15. Stojący na środku pokoju przedmiot sfotografowano dwukrotnie: raz w świetle dziennym wpadającym przez okno, a raz w świetle lampy błyskowej zamocowanej na aparacie fotograficznym. W obu przypadkach aparat znajdował się w tym samym miejscu, w pobliżu okna. Tłem zdjęcia była jasna ściana pokoju. Na obu poprawnie wykonanych zdjęciach obraz fotografowanego przedmiotu ma ten sam stopień zaciemnienia. Jakie jest zaciemnienie tła na zdjęciach?
- A. jednakowe;   B. tło ciemniejsze przy świetle dziennym;
 C. tło ciemniejsze przy lampie błyskowej;
 D. zależy od czasu otwarcia migawki.
16. Dane są dwie jednakowe kule metalowe, puste w środku, spoczywające na nieprzewodzących podstawkach. Pierwsza kula jest naładowana, a druga nie. Kule łączymy drutem metalowym. Ile wyniesie końcowy ładunek drugiej kuli po operacji, jeżeli ładunek pierwszej kuli na początku równał się Q ?
- A. Q .   B. 0.   C. $-Q$.   D. $Q/2$.
17. Względny współczynnik załamania wody względem powietrza n jest równy stosunkowi długości fal światła w powietrzu i w wodzie: $n = 1,33 = \lambda_1/\lambda_2$. Znajdujący się pod wodą nurek będzie widział światło czerwonej latarni (wysyłającej światło o długości $\lambda_1 = 0,65\mu\text{m}$) jako
- A. czerwone   B. błękitne ($\lambda_2 = \lambda_1/n = 0,49\mu\text{m}$);
 C. mieszaninę barwy czerwonej i błękitnej;   D. inną barwę.
18. Dwie metalowe kulki oświetlone światłem fioletowym:
- A. pozostaną bez ruchu;   B. będą się odpychać;   C. przyciągać;
 D. zachowanie ich będzie zależne od natężenia światła.
19. Okres połowicznego rozpadu izotopu kobaltu ^{60}Co jest równy 5 lat. Jeżeli próbka, którą posiadamy obecnie zawiera 2 g tego izotopu to 20 lat temu zawierała go w ilości:
- A. 0,5 g;   B. 8 g;   C. 16 g;   D. 32 g.
20. Długość fali fotonu zdolnego do wyprodukowania pary pionów π^+ i π^- o energii kinetycznej E_k oraz masie m każdy wynosi
- A. $\frac{hc}{E_k + mc^2}$;   B. $\frac{hc}{2(E_k + mc^2)}$;   C. $\frac{hc}{E_k}$;   D. $\frac{hc}{2E_k}$.